

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 602/2022
14.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Милене Рашић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Звезданом Говедарица Царић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Илић Ивана, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Илић Ивана, адвоката Уроша Алексића, поднетом против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 62/2022 од 08.03.2022. године, у седници већа одржаној дана 14.06.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Илић Ивана, адвоката Уроша Алексића, поднет против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 62/2022 од 08.03.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К 189/2021 од 12.10.2021. године, окривљени Илић Иван, оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од 3 (три) године и 8 (осам) месеци, у коју казну му се има урачунати и време које је провео на задржавању у притвору у периоду од 15.02.2021. године до 12.10.2021. године. На основу члана 87. у вези са чланом 246. став 8. КЗ, према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета и то две ПВЦ кесице са опојном дрогом амфетамин, нето масе 7,99 грама и одлучено да се окривљени ослобађа плаћања трошкова кривичног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 62/2022 од 08.03.2022. године, усвојена је жалба јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду, преиначена пресуда Вишег суда у Београду К 189/21 од 12.10.2021. године, у погледу одлуке о кривичној санкцији, тако што је Апелациони суд у Београду окривљеног Илић Ивана, због извршења кривичног дела недозвољена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, применом одредбе чланова 4, 42, 45. и 54. КЗ, осудио на казну затвора у трајању од 7 (седам) година и 7 (седам) месеци, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору у периоду од 15.02.2021. године до 12.10.2021. године, док је жалба браниоца

окривљеног Илић Ивана, одбијена као неоснована и првостепена пресуда у непреиначеном делу, потврђена.

Против наведене другостепене правноснажне пресуде, захтев за заштиту законитости, поднео је бранилац окривљеног Ивана Илића, адвокат Урош Алексић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1), са предлогом да Врховни касациони усвоји поднети захтев, укине другостепену пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање, или пак да побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе да је извршио кривично дело које му се ставља на терет.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног одржао седницу већа, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), на којој је размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев поднет, те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Ивана Илића је неоснован.

Бранилац окривљеног Ивана Илића, адвокат Урош Алексић је поднео захтев за заштиту законитости због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, при чему, иако исту не нумерише, указује и образлаже повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП. С тим у вези наводи да Апелациони суд у Београду приликом доношења пресуде Кж1 162/22 од 08.03.2022. године, којом је преиначена пресуда Вишег суда у Београду К 189/21 од 12.10.2021. године и окривљеном за кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика изрекао казну затвора у трајању од 7 (седам) година и 7 (седам) месеци, није правилно применио одредбу члана 55а КЗ, имајући у виду да је окривљени први пут осуђен 20.06.2011. године, као и да је други пут осуђен 26.09.2017. године, чиме се доводи у питање тумачење члана како 55. тако и 55а КЗ од стране апелационог суда. По ставу одбране намеће се питање има ли места примени члана 55а у односу на члан 55, а који су по својој природи повезани чланови кумулативног карактера, односно има ли места примени института вишеструког поврата. Бранилац окривљеног даље наводи, а имајући у виду претходне осуде окривљеног, да је другостепени суд приликом одмеравања висине казне окривљеном погрешно применио одредбу члана 55а КЗ, с обзиром да се нису стекли услови за примену ове одредбе, јер у конкретном случају није испуњен један од кумулативно прописаних услова и то услов из тачке 1) члана 55а КЗ да је окривљени раније два пута осуђен за кривична дела учињена са умишљајем на затвор од најмање једне године, те да су оба дела извршена пре више од десет година од дана доношења побијане пресуде. Такође се у захтеву истиче да се зарачунавање распона казне код вишеструког поврата врши тако што се половина распона казне добија тако што се врши сабирање минимума и максимума прописане казне и резултат подели са два, а који резултат је знатно мањи од одлуке другостепеног суда.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Ивана Илића, којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, Врховни касациони суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Одредбом члана 55а Кривичног законика („Сл. гласник РС“, бр.35/2019 од 21.05.2019. године, који је ступио на снагу дана 01.12.2019. године), прописано је да ће суд, за кривично дело учињено са умишљајем, за које је прописана казна затвора, изрећи казну изнад половине распона прописане казне под следећим условима: 1) ако је учинилац раније два пута осуђен за кривично дело учињено са умишљајем на затвор од најмање једну годину; 2) ако од дана отпуштања учиниоца са издржавања изречене казне до извршења новог кривичног дела није протекло пет година.

Из списка предмета произилази да је окривљени Илић Иван два пута осуђиван за кривична дела учињена са умишљајем на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и то пресудом Првог основног суда у Београду К 2060/11 од 20.06.2011. године којом је осуђен због кривичног дела из члана 206. став 1. КЗ на казну затвора у трајању од 4 (четири) године, а пресудом Првог основног суда у Београду К 261/15 од 26.09.2017. године, због извршења кривичног дела из члана 206. КЗ на казну затвора у трајању од 5 (пет) година, чиме је у конкретном случају испуњен први услов из члана 55а КЗ.

Такође, из списка предмета произилази да је окривљени казну по првој осуди издржао 13.08.2014. године, а по другој 07.03.2019. године. Стога су неосновани наводи у захтеву браниоца окривљеног да није испуњен други услов из члана 55а КЗ, с обзиром да рок, а сходно наведеној законској одредби, почиње да тече од дана отпуштања окривљеног са издржавања казне која је последња изречена, а то је у конкретном случају 07.03.2019. године. С обзиром да је окривљени ново кривично дело извршио 15.02.2021. године, односно у року који је краћи од пет година, наводи из захтева нису основани, а имајући у виду да бранилац, позивајући се на примену члана 55а КЗ, рок рачуна гледајући време између две осуде окривљеног, а не рок који тече од дана отпуштања учиниоца са издржавања изречене казне до дана када је извршено ново кривично дело.

Одлучујући о жалби Вишег јавног тужиоца у Београду, Апелациони суд у Београду је побијаном другостепеном пресудом, преиначио првостепену пресуду и то у погледу одлуке о казни тако што је окривљеног Ивана Илића због кривичног дела недозвољена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, применом одредбом чланова 4, 42, 45. и 54. КЗ, осудио на казну затвора у трајању од 7 (седам) година и 7 (седам) месеци, у коју казну му се на основу члана 63. КЗ урачунава време проведено у притвору у периоду од 15.02.2021. године до 12.10.2021. године, са образложењем да су се стекла оба услова предвиђена у члану 55а КЗ за изрицање строже казне у случају вишеструког поврата.

Дакле, апелациони суд је утврдио да су у конкретном случају испуњена оба услова неопходна за постојање вишеструког поврата прописана у тачкама 1) и 2) члана 55а КЗ, и то: двострука осуда за кривична дела учињена са умишљајем, на затвор од најмање од једну годину и да од дана отпуштања учиниоца са издржавања изречене казне до извршења новог кривичног дела није протекло пет година.

Како је суд, у ситуацији када нађе да су испуњени услови за примену института вишеструког поврата, у обавези да одмери казну која ће бити изнад половине прописаног казног распона, неопходно је утврдити значење појма „распон прописане казне“ и како се израчунава његова половина у смислу одредбе члана 55а КЗ. По налажењу овога суда, распон прописане казне у смислу члана 55а КЗ, представља

размак од минималне до максималне казне прописане за одређено кривично дело, а половина распона представља средњи број у том низу бројева изнад ког се мора изрећи казна за то кривично дело. Дакле, половина прописане казне се налази на средини, односно половини између граничних вредности – посебног минимума и максимума прописане казне и може се израчунати тако што се од максимума прописане казне одузме минимум исте, та разлика подели са 2, а затим се на тај резултат дода минимална казна.

Полазећи од наведеног и применом овог начина рачунања половине распона прописане казне на конкретан случај, Врховни касациони суд налази да је правилно становиште другостепеног суда да је првостепени суд био у обавези да окривљеном, применом одредби члана 55а КЗ, за продужено кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, за које је прописана казна затвора од 3 до 12 година, изрекне казну затвора у трајању дужем од седам година и шест месеци, односно казну изнад половине распона прописане казне за то кривично дело.

Следствено изнетом, Врховни касациони суд налази да је другостепени суд одмеравањем казне окривљеном за продужено кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, на време од седам година и седам месеци, дакле изнад седам година и шест месеци, што представља половину распона прописане казне за то кривично дело, правилно применио одредбу члана 55а КЗ, због чега су оцењени као неосновани наводи захтева браниоца окривљеног да је побијаном правноснажном пресудом другостепеног суда на штету окривљеног повређен закон из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Звездана Говедарица Царић,с.р.

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.